1

စၥလာမ္မီအစိုးရအား တည္ေထာင္ျခင္း

ေကာက္ႏုတ္တင္ျပသူ။။႐ွိက္႐ွဂ္မားလ္ဟိုစိုင္းန္

မာဇင္ဒရာနီ(ျမန္မာ)[1]

အႏွစ္ခ်ဳပ္

ဂ႐ုိသေလးစားရသည့္

အေမာမ္ဟိုစိုင္း(န)(အ.စ)၏အဇာဒါရီျပီလုပ္ၾကသူမ်ားသည္အေမာမ္ အေပၚ အခ်စ္ေမတၱာထားၿပီးမာတမ(ခ)ရင္ထုၾကေပသည္။အေမာမ္ဟိုစိုင္း(န)(အ.စ)၏ ႏွိပ္စက္၊ည့္ဥုးပန္း၊မတရားအသတ္ျဖတ္ခံရမႈ...အတြက္ မ်က္ရည္က်ရေပသည္။ အေမာမ္ဟိုစိုင္း(န) (အ.စ)၏ ဝမ္းနည္းေၾကကြဲမႈအတြက္ မဂ္လစ္ေတာ္မ်ား ကို မိမိတို႔၏ အခ်ိန္မ်ား ပစၥည္း၊ဥစၥာမ်ား ကိုယ္ခႏၶာ ႏွင့္ အသက္မ်ား ကိုရင္းၿပီး က်ကျပဳရေပမည္။၎တို႔သိထားရမည့္အခ်က္ရွိပါသည္။

ထိုအခ်က္မွာကိုယ္ေတာ္အေမာမ္ဟိုစိုင္း(န)(အ.စ)သည္ စစ္မွန္သည့္ အစၥလာမ္မစ္ အစိုးရ၊ အခ်ဳပ္အခ်ာအာဏာကို ထူေထာင္ရန္အတြက္ လိုလားခဲ့ေပသည္။ အေမာမ္ဟိုစိုင္း (န)(အ.စ)၏ ျမင့္ျမတ္လွသည့္

---

[1] : Jamal.hussein97@gmail.com 00989196912472

ရည္ရြယ္ခ်က္အတြက္ ပိတ္ဆို႔မႈအေၾကာင္းအရာမ်ား ျဖစ္ေပၚခဲ့ေပသည္။ ထိုပိတ္ဆို႔မႈမ်ားကို ဖယ္ရွင္းျခင္းျဖင့္ ေအမာမ္ဟိုစိုင္း(န)(အ.စ) ၏ ျမင့္ျမတ္သည့္ရည္ရြယ္ခ်က္ကိုဆတ္ကူႏိုင္မည္ျဖစ္ပါသည္။

အီရန္အစၥလာမ္မစ္ျပည္သူ႔ သမၼတႏိုင္ငံ ရွိ ေအမာမ္ဟိုစိုင္း(န)(အ.စ)၏ ေနာက္လိုက္ ေနာက္သားမ်ားျဖစ္သည့္ ကၽြန္ေတာ္တို႔ရွီအာမ်ားအေနျဖင့္ က်က္သ ေရမဂၤလာ၊လာဒ္လာဘ္ႏွင့္ျပည့္စုံသည့္ တရားေတာ္မွ ခ်ျပီထားသည့္ ဝမ္းနည္းျခင္းအတြက္ မေဟာ္ရမ္လမ်ားတြင္ က်င္းပသည့္ မဂၤလစ္ေတာ္မ်ား သာစူအာ ((၉) ရက္ေျမာက္ မေဟာ္ရမ္) မ်ား၊အာ႐ူရာ မ်ား၊က်ဟ္လန္မ္မ်ားျဖင့္ အလႅာဟ္ဟို အရွင္ျမတ္သခင္၏ ေမတၱာ၊ဂ႐ုဏာေတာ္ျဖင့္ အစၥလာမ္မစ္ အစိုးပ္အခ်ာ အာဏာ တည္တံ့ခိုင္ၿမဲေရးအတြက္ အခက္၊အခဲမ်ားကို ေျဖ ရွင္းႏိုင္ရန္အတြက္ မျဖစ္မေန အသက္ျဖင့္ ႏွလုံးသားျဖင့္(ကာယ၊ဉာဏန္)ျဖင့္ ႀကိဳးစားရေပမည္။

ထိုမွသာ တရားမွ်တၿပီး ေက်ာ္သား ရင္သား မခြဲျခားသည့္ ႏိုင္ငံ ၊ ၿမိဳ႕ ၊ ရပ္ရြာ ရပ္ကြက္ ၊မိသားစု တည္ေဆာက္ႏိုင္မည္ျဖစ္ပါသည္။ ထို႔ျပင္ တမန္ေတာ္ျမတ္ မိုဟမၼဒ္ (ဆြ) ႏွင့္ အဲဟ္လေဗ့ဘိုက္ (အ.စ) ၏ ရည္ရြက္ခ်က္ကို ဆက္လက္ၿပီး အေကာင္ထည္ေဖာ္ ႏိုင္ ထိန္းသိမ္း ႏိုင္မည္ ျဖစ္ပါသည္။ထို႔ျပင္ အစၥလာမ္ ရန္သူမ်ား ၏ အႏၲရာယ္ အသြယ္သြယ္ႏွင့္ တိုက္ခိုက္မႈမ်ိဳးစုံကိုလည္း ခုခံ ကာကြယ္ ႏိုင္မည္ျဖစ္ပါသည္။

ေသာ့ခ်က္ၾကသည့္ စကားလုံးမ်ား ။ ။ ေအမာမ္ ဟိုစိုင္းန္ (အ.စ) ၊ အစၥလာမ္မစ္အစိုးရ၊ေက်ာ္သားရင္သား

နိဒါန္း

အစၥလာမ္မီအစိုးရအားတည္ေထာင္ျခင္း

အေမာမ္ဟိုစိုင္း(န)(အ.စ)သခင္၏ကရ္ဗာကင္းျပင္တြင္ ယဇီးဒ္ (လ.န) ႏွင့္ ၎၏ ေနာက္လိုက္ ေနာက္ပါမ်ား ကို ေတာ္လွန္ခဲ့သည့္ ေတာ္လွန္ေရးသည္ အလန္ဖ်တာရာအေရး သႀကီးဆုံး ရည္ရြယ္ ခ်က္မ်ားမွ တစ္ခုမွာ အစၥလာမ္မစ္ အစိုးရအား တည္ေထာင္ရန္လည္း ျဖစ္ေၾကာင္းေလ့လာ သိရွိ ႏိုင္ပါသည္။ ဤေဆာင္းပါးတြင္ အစၥလာမ္မစ္ အစိုးရတည္ေထာင္ရန္ အေရးႀကီးမႈႏွင့္ ပတ္သက္ မႈသည္မ်ားကို စုခ်ံဳထား၍ တင္ျပပါမည္။

ယေန႔ အေမာမ္ ခိုေမနီ (ရ.ဟ) ၏ အေမာမ္ ဟိုစိုင္းန္ (အ.စ) ၏ ရည္ရြယ္ခ်က္ကို လက္ေတြ႕ အေကာင္အထည္ ေဖာ္ၿပီး အစၥလာမ္မစ္ အစိုးရ အား တည္ေထာင္ ႏိုင္ခဲ့သည့္ အတြက္ အီရန္ အစၥလာမ္မစ္ ျပည္သူ သမၼတေႏိုင္ငံ သည္ ကမၻာ အလယ္တြင္အထူးသျဖင့္ မြတ္စလင္မ္ႏိုင္ငံမ်ား အၾကားတြင္ ဂုဏ္ သိကၡာ သႀကီးမားစြာ၊ အင္အား ရွိစြာျဖင့္ ရပ္တည္ ေနျခင္းျဖစ္ပါသည္။

ဆိုလိုသည့္သေဘာတရားမ်ားကိုနားလည္သေဘာေပါက္ေစရန္

ဤေနရာတြင္ဟဇရသ္ အာယာသြလႅာဟ္ အလ္အၶြမာ မကာရေမ္မိုရွိရာဇီး ေဟာၾကားထားသည့္ အေမာမ္ဟိုစိုင္းန္ (န) (အ.စ) ၏ ေတာ္လွန္ေရး ၏ ရည္ရြယ္ခ်က္မ်ားမွ အစၥလာမစ္ အစိုးရ တည္ေထာက္ျခင္း ဆိုသည့္ အခန္းက႑ ႏွင့္ ပတ္သက္သည့္ စကားမ်ား ၏ အဓိပၸာယ္ ႏွင့္ စည္းမ်ည္း စည္းကမ္း ဆိုင္ရာမ်ားကိုေလ့လာသုံးသပ္မည္ျဖစ္ပါသည္။

အစၥလာမ္မစ္အစိုးရ၏အဘိဓာန္အဓိပၸာယ္

ဤေနရာ တြင္ အစိုးရဆိုသည့္ စကားလုံး ၏ အဓိပၸာယ္ကို သိရန္ လိုအပ္ပါသည္။ အစိုးရ၏ အဓိပၸာယ္ ကို သိလွ်င္ အစၥလာမ္မစ္ အစိုးရ ၏ အဓိပၸာယ္ သည္ လည္း သူ႕အလိုအေလ်ာက္ သိရွိမည္ျဖစ္ပါသည္။

အစိုးရဆိုသည္ အဓိပၸာယ္ မွာ အာရဘီ စကားလုံး ဟူကူးမသ္ حکومت ၏ အဓိပၸာယ္ျဖစ္ၿပီးၾ၎ါအဓိပၸာယ္မွာအုပ္ခ်ဳပ္ျခင္းျဖစ္ပါသည္။

အစၥလာမ္မစ္အစိုးရ၏ပညာရပ္ဆိုင္ရာအရအဓိပၸာယ္

အစၥလာမ္မစ္အစိုးရ၏ပညာရပ္ဆိုင္ရာအဓိပၸာယ္မွာႏိုင္ငံတစ္ႏိုင္ငံအား အစၥလာမ္တရားေတာ္ႏွင့္အညီအုပ္ခ်ဳပ္မင္းလုပ္ျခင္းကိုေခၚဆိုပါသည္။[1]

အဓိကေမးခြန္း။။ ဤေဆာင္းပါး၏အဓိက ေမးခြန္း။ အစၥလာမ္မစ္ အစိုး အဘယ္ေၾကာင့္တည္ေထာင္ရန္အေရးႀကီးရပါသနည္း။ျဖစ္ပါသည္။

အစၥလာမ္မစ္ အစိုး ရ ႏွင့္ပတ္သက္ၿပီး က်မ္းေတာ္ျမတ္ ကုရ္အာန္အျမင္

က်မ္းေတာ္ျမတ္ ကုရ္အာန္ တင္ ဤ ကိစၥ ႏွင့္ပတ္သက္ၿပီး အာယသ္ေတာ္ မ်ား လာရွိပါ သည္ ။ ကၽြႏ္ုပ္ အေနျဖင့္ ဤေနရာ တင္ အာယသ္ေတာ္ တစ္ပါး ကို သာ ေဖာ္ျပပါေတာ့မည္။ က်မ္းေတာ္ျမတ္ ကုရ္အာန္ စူရာဟ္နေစာ အာယသ္ ေတာ္ အမွတ္ ၆၄ တင္ၿမိန္႔ေတာ္ မူထားပါသည္။

﴿وَ مَا اَرسَلنَا مِن رَّسُولٍ اِلَّا لِيُطَاعَ بِاِذنِ اللهِ وَ لَو اَنَّهُم اِذ ظَّلَمُوا اَنفُسَهُم جَآءُوك فَاستَغفَرُوا اللهَ وَ استَغفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللهَ تَوَّابًا رَّحِيمًا﴾ .

အဓိပၸာယ္မွာ ငါအရွင္ျမတ္ အေနျဖင့္ တမန္ေတာ္ျမတ္ တစ္ပါးပါး ေစလႊတ္ေတာ္မူရာသည္မွာ အလႅာဟ္ဟို အရွင္၏အမိန္႔ ႏွင့္ ထို ရစူလ္တမန္ေတာ္ျမတ္၏ အမိန္႔ မ်ား ကို လိုက္နာ က်င့္သုံးရန္ အတြက္သာ ျဖစ္ေတာ္မူသည္။ ၎သူမ်ား သည္ မိမိတိ႔ အေပၚမိမိတို႔ ဇုလ္မ္လုပ္ၿပီးေနာက္

---

١. فرهنگ فارسي معين.

အသင့္တို႔ လာေရာက္ ၾကပါသည္။ၿပီးေနာက္ ကိုယ္တိုင္လည္း မိမိတို႔ က်ဴးလြန္ ခဲ့သည့္ ဂိုနာ အျပစ္မ်ား အတြက္ ၀န္ခ်ေတာင္းပန္ ၾကပါသည္။ ၿပီးေနာက္ တမန္ေတာ္ျမတ္သည္ လည္း ၎တို႔ အတြက္ ၀န္ခ်ေတာင္းပန္ ေပးပါသည္။ ထိုအခါ အလႅာဟ္ဟို အရွင္ျမတ္ သခင္သည္ အလြန္တရာ ၀န္ခ်ေတာင္းပန္ျခင္း (ခ) သေဘာင္ဗဟ္ျပဳျခင္းကို လက္ခံေတာ္မူသည့္အရွင္ ႏွင့္ အလြန္တရာသနားၾကင္နာေတာ္မူသည့္အရွင္အျဖစ္ေတြ႕ျပေမည္။[1]

အထက္ေဖာ္ျပပါ အာယသသ္ ေတာ္ကို ေလ့လာ သုံးသပ္ျခင္းျဖင့္ ဦရသည့္အခ်က္မွာ အလႅာဟ္ဟို အရွင္ျမတ္ ၏ အမိန္႔ ႏွင့္ ထိုအလႅာဟ္ အရွင္ျမတ္ ၏ ရစူလ္မ်ား ၏ အမိန္႔ကို ေနာက္လိုက္ေနာက္သား မ်ား မွ လိုက္နာက်င့္သုံးရန္ တမန္ေတာ္မ်ား ကို ေစလႊတ္ျခင္း ျဖစ္ပါသည္။ အလႅာဟ္ အမိန္႕ ႏွင့္ ရစူလ္ (ဆြ) ၏အမိန္႔ေတာ္ ကို အမ်ားစု လက္နာ က်င့္သုံးရန္ အတြက္ အစီပ္အျခာ အဏာ မရွိမျဖစ္လိုအပ္ပါသည္။ထိုမွ သာ လက္ေတြ႕အေကာင္အထည္ ေဖာ္ႏိုင္မည္ ျဖစ္ပါသည္။ ဤသို႕ျဖစ္ရန္ အတြက္ အစၥလာမ္မစ္ အစိုး တည္ေထာင္ ရန္ အေရးႀကီးေၾကာင္း သိရွိ ႏိုင္မည္ျဖစ္ပါသည္။

အစၥလာမ္သာသနာႏွင့္အစိုးရတည္ေထာင္မႈအတြက္အေရးပါမႈ

အလႅာဟ္ဟိုအရွင္ျမတ္သခင္၏ တမန္ေတာ္ျမတ္မ်ား(အ.စ) အားလုံးသည္ ရည္ရြယ္ခ်က္မ်ား ရွိေပသည္။ ထိုရည္ရြယ္ခ်က္မ်ားကို လက္ေတြ႕က်င့္သုံးရန္အတြက္ တာ၀န္၊ ၀တၱရားရွိေပသည္။ ဤလုပ္ရပ္အတြက္ လက္ေတြ႕ကာယကံေျမာက္ အစီပ္၊ အခ်ာအာဏာပိုင္ကို

[1]. سوره نساء ، ایه ۶۳.

မတည်ထောင်မျခင်း မျဖစ်နိုင်ခေ်၊အကယ်၍ျဖစ္မည္ဆိုလွ်င္ လည္းအတိုင္းအတာတစ္ခုအထိသာ ဆောင္ရက္ႏိုင္ပေမည္။

သာဓကအားျဖင့္ က်မ္းေတာ္ျမတ္ကုရ္အာနတင္ အလႅာဟ္ဟိုအရွင္ျမတ္၏ တမန္ေတာ္မ်ား ရည္ရြယ္ခ်က္ မ်ားကို ေဖၚျပထားပါသည္။ထိုရည္ရြယ္ခ်က္မ်ားမွာ သအ္လီးမ္(ပို႔ခ်မႈ)၊ သရ္ဘီယသ္ (သန္႔စင္မႈ)၊ မတရားမႈ၊ညႇဥ္းပန္း၊ရက္စက္မႈကိုေတာ္လွန္ရန္၊လူမႈေရးရာက်ေသား၊ ရင္သားမခဲြျခားမႈ၊ လူသားမ်ားအား ေက်းကၽြန္အျဖစ္မွ လြတ္ေျမာက္ရန္ေဆာင္ရြက္ ေပးမႈ၊အႏွိပ္စက္၊ အညႇဥ္းပန္း၊ အိုင္က်င္ခံရသူမ်ားကို ၄တို႔၏ရပိုင္ခြင့္မ်ားျပန္လည္ ရယူေပးရန္၊စိတ္ဓာတ္မ်ားကို ပဲ့ပင္၊ သန္႔စင္ေပးျခင္း ႏွင့္ ေကာင္းျမတ္ျမင့္ျမတ္သည္ စာရိတၱေတာ္မ်ားကို ၿပီးေထာင္ေပးရန္တို႔ျဖစ္ပါ သည္။

၎ရည္ရြယ္ခ်က္မ်ား အား အစၥလာမ္မီအစိုးပ္၊အခ်ာအာဏာရွင္အစိုးရ မတည္ ေထာင္မျခင္း က်ယ္က်ယ္ျပန္႔ျပန္႔၊တိုးတက္စည္ပင္စြာ ေဆာင္ရြက္ႏိုင္မည္ မဟုတ္ ေခ်။

အေၾကာင္းမွာ-ကၽြန္ေတာ္တို႔အေနျဖင့္ တိုင္းျပည္တျပည္တြင္ ဘ၀တည္ ေဆာက္မည္၊သို႔ေသာ္ အုပ္ခ်ဳပ္မႈအာဏာသည္ ကၽြန္ျပဳတို႔(မတြစလင္မ်ား)လက္ ေတာ္တြင္လည္း မရွိေခ်၊ထိုအခ်ိန္အခါတြင္ ကၽြန္ျပဳတို႔အေနျဖင့္ ပညာေပးနည္းစနစ္ မ်ားႏွင့္ သန္႔စင္ပဲ့ပင္မႈမ်ားကို အစၥလာမ္သာသနာေတာ္အရ တည္ေဆာက္လိုသည္ ဆႏၵ၊အာသီသရွိမည္ဆိုလွ်င္ တင္းျပည့္၊က်ပ္ျပည့္ျဖစ္ႏိုင္လိမ့္မည္ မဟုတ္ေခ်။

အကယ္၍ဂ႐ုျမင့္သံၾကားအစီအစဥ္မ်ားႏွင့္

ပို႔ပ္တိုက္မ်ား၊ကၽြန္ေတာ့္တို႔လက္ ထဲတြင္ မရွိမည္၊ ဗလီဝတ္ေက်ာင္းေတာ္မ်ား၊အေမာမ္ဘာရာမ်ားတြင္ မ်ိဳးဆက္သစ္လူငယ္၊လူရြယ္မ်ားကို ပညာေပးရန္၊ပြဲပင္၊သန္႔သင္ရန္ မင္ဘဲရွတစ္ခုတည္းကိုသာလွ်င္ အသုံးျပဳမည္ဆိုရင္ လုံေလာက္ဖူလုံ လိမ့္မဟုတ္ေခ်။

အခ်ိဳ႕ေျပာၾကပေသည္။ယခုေခတ္အခ်ိန္၊အခါတြင္လည္း အစၥလာမ္မ်ိဳးႏိုင္ငံထူ ေထာင္ၿပီးပီ ျဖစ္ေသာ္လည္းပဲ မေကာင္းမႈမ်ား မနည္းသာ္ခဲ့ေခ်။သို႔ေသာ္လည္းပဲ ၄ တို႔အေျဖင္ အခ်က္ တစ္ခ်က္ကို ေမ့ေနေလသည္။အကယ္၍အစၥလာမ္မီေတာ္လြန္ ေရး မေပၚေပါက္ခဲ့မည္ဆိုလွ်င္ အစၥလာမ္မီအခ်ိဳပ္၊အခ်ာအာဏာရွင္အစိုးရကို မတည္ေထာင္ခဲ့မည္ဆိုလွ်င္ ဘာျဖစ္သာ္ခဲ့မည္နည္း အကယ္၍ ဒုစ႐ိုက္မ်ား၊မေကာင္း မႈမ်ားကို ျပဳလုပ္သည့္ မေကာင္းသည့္အစိုးရ၊ ပဲဟ္လဝီအစိုးရ၊ ရွားအစိုးရ(အစၥလာမ္အမည္ခံအစိုးရ)ထိုအတိုင္းရွိေနမည္ဆိုပါက အိမ္တိုင္း၊အိမ္တိုင္း(မေကာင္းမႈ၊ဒုစ႐ိုက္ ညစ္ညမ္းမႈမ်ား၊ စာရိတၱပ်က္ျပားမႈမ်ားကို အမ်ားအျပားႏွင့္ ျပည့္ႏွက္ေနသည့္) စ ေလာင္း လိုင္းမ်ား ေနရာယူထားၿပီး ျဖစ္ေနခဲ့ေပမည္။မေကာင္းသည့္ဆိုဒ္မ်ား၊အား လုံးလက္ထဲတြင္ (လတ္တေလာစာ)ရွိေနေပမည္။မိုဘိုင္းမ်ား၊sms မ်ား၊ဗလူးတို႔စ္မ်ားျဖင့္ ျပန္႔ႏွံ႔ေနသည္။ မကာင္းမႈ၊ဒုစ႐ိုက္ မ်ားကို ထိန္းသိမ္းႏိုင္မည္ မဟုတ္ေခ်။႐ုပ္ျမင္သံ ၾကားအစီအစဥ္မ်ားအားလုံးႏွင့္ အျခားသတင္းဌာနမ်ားတြင္လည္း မကာင္းမႈမ်ား၊ဒုစ ႐ိုက္မႈမ်ား၊ညစ္ညမ္းမႈမ်ားကို ထုတ္လႊင့္ေနမည္ျဖစ္ပေသည္။

အတိုခ်ဳပ္၊အႏွစ္ခ်ဳပ္ေရးသားရမည္ဆိုလွ်င္

မကောင်းမှုများ၊ဒုစရိုက်မှုများ၊ညစ် ညမ်းမှုများ လေးဖက်၊ လေးတန်ကို လွှမ်းမိုးနေမည်ဖြစ်ပြီး ဒီး(န်)သာသနာဆိုသည့် သတင်းပင်ရှိမည် မဟုတ်ချေ။

မှတ်ချက်။ပြည်ထောင်စုအစ္စလာမ်မီ အီရန်နိုင်ငံတွင် စလောင်းလိုင်းများတပ်ခြင်း လွတ်လပ်စွာ မကောင်း သည့် ဆိုဒ်များကြည့်ရှုခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ခြင်းမရှိချေ။တွေ့ ရှိခဲ့လျှင် တရားဝင် အရေးယူ ဆောင်ရွက်မှုကို သက်ဆိုင်ရာမှ ဦးဆောင်ပြီး၊ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ရေးသားမှုအတွက် သက်သေအထောက်အထားဖြင့် ရေး သားသီကုံးရ မည်ဆိုလျှင်...အစ္စလာမ့်တော်လှန်ရေး(အီရန်နိုင်ငံတွင်)မအောင်မြင်မည့်အလျှင်အချိန်အခါတွင် မကောင်းမှုများ၊ဒုစရိုက်မှုများ၊ညစ်ညမ်းမှုများ အားလုံး၏ အကြောင်းခံများသည် ယေဘုယ်အားဖြင့် ပြည်သူလူထု၏ လက်ဝယ်တွင်မရှိချေ။

သို့သော်လည်း မည်မျှအထိ ညစ်ညမ်းနေသည်ကို ဆိုရမည်ဆိုလျှင် နေရာ အားလုံးကို လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင် ထားခဲ့လေသည်။လက်ရှိအခြေအနေခေတ်အရ မကောင်းမှုများ၏ အကြောင်းခံများ (စလောင်း၊ဆိုဒ်စသည်)သာ(ထိုအချိန်က)ရှိခဲ့မည် ဆိုလျှင် မည်သည့်အခြေအနေသို့ ရောက်သွားခဲ့မည်နည်း?

အကယ်၍ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊အများနှင့်ဆိုင်သည့် တရား မျှတမှု၊ ကျော်သား၊ ရင်သားမခွဲခြားမှုကို လက်တွေ့ကျကျ အကောင်အထည်ဖော်လို လျှင် အစ္စလာမ်မီ အချုပ် အချာ၊အာဏာအစိုးရ မထူထောင်ပဲ မည်ကဲ့သို့ဖြစ်နိုင်ပါလိမ့် မည်နည်း?

မက်စ်ဂ်စ်ဒ်များ၊အမောမ်ဘာရာများအတွင်း

သန့်ရှင်း၊ဆုံးမမှုများ၊ဆုံးမတရား တော်များဖြင့် သာလွင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ၊အများနှင့်ဆိုင်သည့် တရားမျှတမှု၊ကျော်သား၊ ရင်သား မခွဲခြားမှုကိုပြဋ္ဌာန်းနိုင်မည့်ဖြစ်ပါသလား?

ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရန် စမ်းအား၊လူထုအားမကောင်းမှု၊ဒုစရိုက်များ၊ညစ်ညမ်း မှုများမှ ထိန်းချုပ်နိုင်သည့် အကြောင်းခံများ၊တန်ဆာကိရိယာများ(ရဲစခန်း၊ရဲစသည် ဖြင့်)ဖြစ်မှု၊ ဒုစရိုက်ကင်း လန့်ထား သည့် ရာဇဝင်သားကောင်များ၊စီးပွားရေးအမြတ်သကြီး စားပြီသည့် ခေါင်းပုံဖြတ်သမားများကို အပြစ်ပေးစီရင်ခြင်းမှအပ၊အဖွဲ့ပ်စက်၊အနိုင် ကျင့်၊အညှဉ်းပန်း၊သတ်ဖြတ်ခံရသူများ၏ ရပိုင်ခွင့်ကို ဖော်ပြလေမ့်များ(ဖွဲ့ပ်စက်၊ညှဉ်းပန်း၊ အနိုင်ကျင့်၊သတ်ဖြတ်သူများ)ထံမှ ပြန်လည်ရယူခြင်းတို့ကိုပြီလုပ်နိုင်ပါသလား?

ဤအတွက်ကြောင့် သာသနာနှင့် နိုင်ငံရေးသည် သီးသန့်ဖြစ်ပါသည်။ငှကြ ကြောင့် ခံယူနေသူများသည်(စစ်မှန်၊မှန်ကန်သည့်)နိုင်ငံရေး၊အဓိပ္ပါယ်ဆိုလိုခြင်းကို မသိနားမလည် ခဲ့သူများ သာသနာ၏အစီအစဉ်များ၊မသိနားမလည်ခဲ့သူများ ဖြစ်ပေ သည်။

ဟုတ်ပါသည်။မှန်လှပေသည်။သာသနာတော်၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှ တစ်ခု ဖြစ်သည့် ပုဂ္ဂလိက ကိစ္စ၊သာဓကအားဖြင့် နမာဇ်နှင့် ရိုဇာစသည့်ဖြင့်(အစ္စလာမ့်)အစိုး ရမတည်ထောင်ပဲ ပြီးနိုင်ပေသည်။ (သို့သော်ဤလုပ်ဆောင်မှုများသည်လည်း စည်ပင် စာအစိုးရမတည်ထောင်ပဲ စီစဉ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်မဖြစ်နိုင်ခေ်။)

သို့ဖြစ်ပါ၍ ကၽြန်ုပ်တော်တို့အနေဖြင့် အစ္စလာမ့်သာသနာသည်

လူမှုရေးရာဆိုင် ရာ၊ဥပဒေသများ အမြောက်အများကို ပြဋ္ဌာန်းထားသည့် သာသနာဖြစ်ကြောင်းကို နားလည်ထားပါသည်။

ဤဥပဒေသများကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ဘာသာရေးဆိုင်ရာအစိုးရအား တည်ထောင်ရန် အရေးကြီးလိုအပ်ပါသည်။

ဤအတွက်ကြောင့် မဟာတမန်တော်မြတ်ကြီး(ဆ)သည် မဒီနာရေးမြို့တော် သို့ ဟိဂျရသ် ထွက်တော်မူ သည့်အချိန်ပြီးနောက် အစ္စလာမ်ရန်သူများ၏ မကောင်းမှု အန္တရာယ်မှ အေးငြိမ်းခဲ့လေသည်။ထိုနောက် ပထမဦးစွာမြို့မိ၏ရည်ရွယ်ချက်များ (အစ္စလာမ်ရည်ရွယ်ချက်များ)ကို လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်နိုင်ရန်အ တွက် အစ္စလာမ်မီအစိုးရ၊အချုပ်အခြာ၊အာဏာကို ထူထောင်တော်မူ ခဲ့လေသည်။

အစ္စလာမ်၏အုတ်မြစ်များ

အေမာမ်မိုဟမ္မဒ်ဘာကေရ်(အ.စ)သည် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလှသည့် ဟဒီးစ် တော်တစ်ခုလာရှိပေသည်။မိန့်တော်မူသည်။

فَقُلْتُ وَأَىُّ شَيء :﴿بُنِيَ الاْسْلامُ عَلَى خَمْسَةِ أَشْياءَ: عَلَى الصَّلاةِ وَالزَّكاةِ وَالحَجِّ وَالصَّوْمِ وَالْوِلايَةِ، قالَ زُرارَةُ
. أَلْوِلايَةُ أَفْضَلُ، لاِنَّها مِفْتاحُهُنَّ، وَ الْوالِي هُوَ الدَّلِيلُ عَلَيْهِنَّ﴾ :مِنْ ذلِكَ أَفْضَلُ؟ فَقالَ

အဓိပ္ပါယ်။။အစ္စလာမ်သာသနာ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်(၅)ခုရှိပါသည်။နမာဇ်၊ဇကာသ်၊ ဟဂ်၊ရိုဇာနှင့် ဝေလာယသ်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဇိုရာရဟ်အနေဖြင့် မေးမြန်းလေ၏။မည်သည့်အခြေခံအုတ်မြစ်သည် ဤအခြေခံအုတ်မြစ်များအနက် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်ပါ သနည်း? အေမာမ်(အ.စ) အဖြေပေးမိန့်တော်မူလေ၏။ဝေလာယသ်ဖြစ်ပေသည်။အ ကြောင်းမှာ ကျန်အရာအုတ်မြစ်များ

၏(အောင်မြင်မှု) သော့ချက်ဖြစ်ပေသည်။ထို့ပြင် ဝါလီ(ခ)အုပ်ထိန်းသူ(အစ္စလာမ့်မီအာဏာရှင်)သည် ဤအခြေခံ အုတ်မြစ်များကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်နိုင်ရန် သက်သေ(လမ်းညွှန်ရှင်)ဖြစ်တော်မူ ပေသည်။[1]

ၾကည့္-ကာဖီက်မ္းအတဲ(၂)၊အခန္းအလ္အီမာန္ဝလ္ကူဖ္ရ၊က႑တော္ ဒိုအာအေမိုလ္ အစၥလာမ္

ဝေလာယသ်၏ဆိုလိုသည့်အဓိပ္ပါယ်မှာအဘယ်နည်း?

အခ်ိဳ႕(အိုလမာယေရ္ရွိအာ)အနေဖြင့်ဝေလာယသ်ဆိုသည့်မှာအဟ်လေဘိုက် (အ.စ)အပေါ်အချစ်၊မေတ္တာ၊ချစ်ခင်မှုနှစ်သက်မြတ်နိုးခြင်း၊တပ်မက်တွယ်တာခြင်းနှင့် သဝလ် စိုလ်ျပ်ိဳျခင္းကို ဆိုလိုသည်ဟုခံယူထားလေသည်။သို့သော် ဤဟဒီးစ်တော်ပါ ဝေလာ ယသ်၏ အဓိပ္ပါယ်မှာ အစိုးရ၊အခ်ဳပ္အခ်ာအာဏာကို ထူထောင်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။ဆို လိုသည့်မှာ မတြစ္လင္တစ္ယောက် နမာဇ်၊ဇကားသ်၊ဟဂ်၊ဂျိဟာဒ်အပြင် အစ္စလာမ့်မီအ စိုးရ အခ်ဳပ္အခ်ာအာဏာကိုလည်း လက်ခံ သဘောတူသူဖြစ်ရပေမည်။မဟာတမန် တော်မြတ်ကြီး(ဆွ)နှင့် အအ္အေမေ၊ အေမာမ္(၁၂)ပါး (အ.စ)တို့၏ အခ်ဳပ္အခ်ာအာ ဏာနှင့် ၎င်းတို့၏(စစ်မှန်သည့်) ကိုယ်စားလှယ်တော်များမှ အခ်ဳပ္ အခ်ာအာဏာကို လည်း လက်ခံ သဘောတူသူဖြစ်ရပေမည်။ဤသဖ္စီးရှအတြက္ သက်သေ၊အထောက်အထား၊ အကိုးအကားအဖြစ်ရီဝါယတ်တော်ကိုယ်တိုင်ဖြစ်ပေသည်။

အေမာမ္(အ.စ)အားမေးမြန်းခဲ့လေ၏။အဘယ်အတြက္ေၾကာင့္ အခြား အခြေ ခံအုတ်မြစ် အားလုံးထက် အရေးကြီးရပါသနည်း?

١. کافی، ج ٢، کتاب الایمان والکفر، باب دعائم الاسلام، ح ۵

အဖြေပေးမိန့်တော်မူသည်။ဝေ လာယသ် အခြားအခြေခံ အုတ္တမစ်များ ကို လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန်အတွက်အာမခံဖြစ်ပေသည်။

အကယ်၍အစလာမ့်မီ အဇီပ်အချာအာဏာ၊အစိုးရမထူထောင်နိုင်ခဲ့မည်ဆိုလျှင် နမာဇ် တည်ဆောက်မှု၊ခမ်းစ်၊ဇကားသ်၊ဂျိဟာဒ်နှင့် ဟဂ်တို့ကို ကျယ်ပြန့်စွာ၊စည်း ကားစွာဖြင့်လည်းကောင်း၊ဤအရာများ၏ဖလ်စဖာများတင်ပြခြင်းရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ချေ။

ဤအတွက်ကြောင့် ယေလာယသ်သည် ချစ်ခင်တွယ်တာမှု၊နှစ်သက်မှု၊အချစ် မေတ္တာ၊ သဝလ်စိုလ် အတွက်သာလျှင် မဟုတ်ချေ။တစ်နည်းဆိုရလျှင် နဘီတမန် တော်များ (အ.စ)(သို့) ပြစ်မဲ့မာစူမ် အေမာမ်များ(အ.စ) တို့ဘက်မှ တည်ထောင်ထား သည့် အစလာမ်မီအစိုးရကို လက်ခံသဘောတူရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ထိုအတွက်ကြောင့် တမန်တော်များ(အ.စ)၏ သမိုင်းတလျှောက်လုံး တမန်တော်တိုင်း အင်အား၊စွမ်းအားရသည်နှင့် အစိုးရကို တည်ထောင်ခဲ့ပေသည်။ဟဇရတ် ဒါဝူးဒ်(အ.စ)၊ ဟဇရသ် စိုလိုင်းမန်(အ.စ)၊ ဟဇရသ် မူဆာ(အ.စ)နှင့်မဟာတမန်တော် မြတ်သကြီး(ဆ)စွသည် ပုဂ္ဂိုလ်ထူး၊ ပုဂ္ဂိုလ်မြတ်များသည်အစိုးရကိုထူထောင်တော်မူခဲ့ကြပေသည်။

အကယ်၍ ဟဇရသ် အီဗရာဟီးမ်(အ.စ)နှင့်ဟဇရတ်အီဆာတို့အနေဖြင့် ဤ သကြီးမားသည့် လုပ်ဆောင်မှု(အစိုးရထူထောင်ခြင်း)အား အခွင့်အလမ်းနှင့် လိုအပ်မှု များ မဖူလုံခဲ့သည့်အတွက်ကြောင့်အစိုးရမထူထောင်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်ပေသည်။

အေမာမ်ဟိုစိုင်း(န)(အ.စ) သခင်၏ စစ်မွန်သည့် အစလာမ်မစ် အစိုးရအားထူထောင်ရန်လိုလားတော်မူခဲ့ခြင်း

အေမာမ်ဟိုစိုင်း(ရ)(အ.စ)သည် ရှဟီးဒ်ဘဲ့ခြံယူတော်မူရန်အတွက်သာ သီး သန့် ကရ္ဗလာသို့ ကြွမြန်းလာတော် မမူခဲ့ချေ။တစ်နည်းဆိုရလျှင် ရည်ရွယ်ချက် တော်များမှ တစ်ခုဖြစ်သည့် အစာလာမ်မီ အစိုးရထူထောင်နိုင်ရန်အတွက်ပါကရ္ဗ လာသို့ ကြွမြန်းလာတော်မူခဲ့ပေသည်။

နောက်ဆုံးရှဟီးဒ်ဖြစ်တော်မူမည်ကိုပင် သိတော်မူခဲ့ပေသည်။ဤအကြောင်း အရှင့် စပ်လျဉ်းပြီး အေမာမ်(အ.စ)၏ဒုဝါဒတော်မှတစ်ခုကိုလေ့လာဖတ်ရှုကြည့်ပါမည်။

الْحُطامِ، كَانَ مِنَّا تَنافُساً فِي سُلْطان، وَلا الْتماساً مِنْ فُضُولِ اَللّهُمَّ إِنَّكَ تَعْلَمُ إِنَّهُ لَمْ يَكُنْ مَا وَيَأْمَنَ الْمَظْلُومُونَ مِنْ عِبادِكَ، الاْصْلاحَ فِي بِلادِكَ، وَلكِنْ لِنُرِىَ الْمَعالِمَ مِنْ دِينِكَ، وَنُظْهِرَ وَأَحْكامِكَ وَيُعْمَلُ بِفَرَائِضِكَ وَسُنَّتِكَ .

အဓိပ္ပါယ်။။အို! အလ္လာဟ်ဟိုအရှင်မြတ်သခင်...

အရှင်အနေဖြင့်ကဗျေတော်မှီး၏ တော်လွှန်ရေးသည် လူထုအပေါ် အုပ်ချုပ်လို၍၊မင်းလုပ်လို၍အတွက်နှင့် လောကီ၏ စည်းစိမ်၊ဂုဏ်ဒြပ်အတွက် မဟုတ်ကြောင်းကောင်းစွာ သိတော်မူပါသည်။တစ်နည်းဆို ရလျှင် ကဗျေတော်မှီး၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် အစိုးရ အချုပ်၊အချာအာဏာဆိုသည်မှာ အရှင်၏သာသနာတော်တွင် ဆရာသမား(သင်ကြားပို့ချပေးသူ)နှင့် လကရှဏာတော် များ ပြည်သူလူထုအတွက်စီမံနိုင်သည်။ထို့ပြင် နိုင်ငံများ၊မြို့များတွင် ပြောင်းလဲပြီးပြင် ပေးမှု ပြီးနိုင်သည့် အရှင်ကျေးကဗျေများ၏ လုံခြုံမှု၊ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကိုစီစဉ်ပေးနိုင် သည့် အသင်၏ဥပဒေတော်များနှင့် စနစ်တော်များ၊ တာဝန်ဝတ်ရားများ ကို လက် တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်သည့်အစိုးရအချုပ်အချာ အာဏာကို

ဆိုလိုတော်မူပါသည်။[1]

ကြည့်-ဗေဟာရလ်အနာဝါလ်အတွဲ(၁၀၀)စာမျက်နှာ(၈၀)

အေမာမ်ဟိုစိုင်း(နှ)(အ.စ)သည် ကူဖာမြို့တော်သို့ မှကြွမြန်းမည့်အလျှင် မိမိ ၏အထူးရှယ် ကိုယ်စားလှယ်တော် ဟဇရတ်မတ်စလင် ဗင်အကီးလ်အား ကူဖာမြို့ တော်သို့ စေလတ် တော်မူခဲ့ပြီး၊၎င်းအား ပြည့်သူလူထုထံမှ ဗိုင်အတ်ယူရန်ဖြစ် ကြောင်း ကျွန်တော်တို့ သိပေသည်။ ဤဗိုင်အတ် ယူစေတော်မူသည့်(စစ်မှန်သည့်) အစိုးရထူထောင်မှုမှအပ အခြားကိစ္စ ဖြစ်နိုင်ပါသလော?

အကယ်၍ ကျွန်တော်တို့အနေဖြင့် နေ့တိုင်းအာရှူရာ၊မြေပထဝီတိုင်း ကရ်ဗလာ ဖြစ်ကြောင်း ခံယူယုံကြည်ထားသည်ဆိုလျှင် မလွဲမသွေ အေမာမ်ဟိုစိုင်း(နှ)(အ.စ)၏ညာသံတော်နှင့်အတူကိုယ်တော်၏ကျန်ညာသံတော်များ ရည်ရွယ်ချက် များကိုလည်း သမိုင်းတလျှောက်လုံးရှိ မြေပထဝီ တိုင်းတွင် ထွန်းတောက်အောင်ဆောင်ရွက်ရပေမည်။

သစ္စာမဲ့ အီမာန်အားနည်းသည့် ကူဖာမြို့သူ၊မြို့သားအချို့သည် အေမာမ်ဟို စိုင်း(နှ)(အ.စ) အားမကူညီခဲ့ကြချေ။အေမာမ်ဟိုစိုင်း(နှ) (အ.စ)၏ မြင့်မြတ်လှသည့် ရည်ရွယ်ချက်တော်(အစ္စလာမ် အစိုးရ ထူထောင်ရန်)အတွက် ထိုသစ္စာမဲ့ အီမာန် အားနည်းသည့် ကူဖာမြို့သူ၊မြို့သားများ အချို့သည် ကာယပိုင်းအရပိတ်ဆို့မှုပြုလုပ်ခဲ့ကြပေသည်။

သို့သော်ယနေ့ သစ္စာရှိ ခိုင်မာသည့် အီမာန်ရှိ မတ်စလင်များ ရှိနေပါသည်။ထို မတ်စလင်များသည် အေမာမ်ဟိုစိုင်း(နှ)(အ.စ)၏ လမ်းစဉ်ပေါ်တွင်မိမိ၏ရှိသမျှအားလုံးကိုစတေးရန်ရှိပေသည်။

۱بحارالانوار، ج ۱۰۰، ص ۸۰.

ဤမျှဆိုလျှင် အေမာမ်ဟိုစိုင်း(န)(အ.စ)၏ ဩဝါဒတော်မှ ရည်ရွယ်ချက်တော်များနှင့် တလောကလုံးတွင်(စစ်မှန်သည့်)အစလာမ်အစိုးရ ထူထောင်ရန်နှင့်လောက သကီးကို အေမာမ်မဟ်ဒီ(အ.ဂ)၏ အစိုးရထူထောင်နိုင်ရန်အသင့်ပြုခြင်းစကားများအဘယ့်ကြောင့်မဆိုရပါသနည်း?

သာသနာနှင့်(စစ်မှန်သည့်)နိုင်ငံရေး သီးသန့်စီအတွက် ဖြစ်နိုင်ပါသလား? အကယ်၍ သာသနာသည် အစိုးရ၊အချုပ်အချာအာဏာမပါဘဲ ထိုအစိုးရသည် ဇော်လင့်မ့်အစိုးရ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အစိုးရအနေဖြင့် သာသနာမရှိဘဲဆိုလျှင် ထိုသာသနာတော်သည်အလန့်တြားရာရလာဒ်အကျိုးနည်းပေလိမ့်မည်။

အနှစ်ချုပ်ရလာဒ်

ရိုသေလေးစားရသည့်

အေမာမ်ဟိုစိုင်း(န)(အ.စ)၏အဇာဒါရီပြုလုပ်ကြသူများသည်အေမာမ် အပေါ်အချစ်မေတ္တာထားပြီးမာတမ(ခ)ရင်ထုကြပေသည်။အေမာမ်ဟိုစိုင်း(န)(အ.စ)၏ နှိပ်စက်၊ညှဉ်းပန်း၊မတရားအသတ်ဖြတ်ခံရမှု... အတွက်မျက်ရည်ကျရပေသည်။ အေမာမ်ဟိုစိုင်း(န) (အ.စ)၏ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုအတွက် မဂ်လစ်တော်များ ကို မိမိတို့၏ အချိန်များ ပစ္စည်း၊ဥစ္စာများ ကိုယ်ခန္ဓာနှင့် အသက်များ ကိုရင်းပြီး ကာကွယ်ရပေမည်။ငါတို့သိထားရမည့်အချက်ရှိပါသည်။

ထိုအချက်မှာကိုယ်တော်အေမာမ်ဟိုစိုင်း(န)(အ.စ)သည် စစ်မှန်သည့် အစလာမ်မစ် အစိုးရ၊ အချုပ်အချာအာဏာကို ထူထောင်ရန်အတွက် လိုလားခဲ့ပေသည်။ အေမာမ်ဟိုစိုင်း (န)(အ.စ)၏ မြင့်မြတ်လှသည့် ရည်ရွယ်ချက်အတွက် ပိတ်ဆို့မှုအကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပေသည်။ ထိုပိတ်ဆို့မှုများကို ဖယ်ရှင်းခြင်းဖြင့် အေမာမ်ဟိုစိုင်း(န)(အ.စ) ၏ မြင့်မြတ်သည့်ရည်ရွယ်ချက်ကိုဆွတ်ခူးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အီရန်အစ္စလာမ်မစ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ ရှိအမာမ်ဟိုစိုင်း(န)(အ.စ) ၏ နောက်လိုက် နောက်သားများဖြစ်သည့် ကျွန်တော်တို့ရှိအာများအနေဖြင့် ကျက်သရေမင်္ဂလာ၊လာဒ်လာဘ ဖွင့်ပြည့်စုံသည့် တရားတော်မှ ချပြီးထားသည့် ဝမ်းနည်းခြင်းအတွက် မဟော်ရမ်လများတွင် ကျင်းပသည့် မဂ်လစ်တော်များ သာစူအာ ((ဇ) ရက်မြောက် မဟော်ရမ်) များ၊အာဇူးရာ များ၊ကျ်ဟ်လန်မှုများဖြင့် အလ်ာဟ်ဟို အရှင်မြတ်သခင်၏ မေတ္တာ၊ဂရုဏာတော်ဖြင့် အစ္စလာမ်မစ် အစီပ်အချ် အာဏာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးအတွက် အခက်၊အခဲများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန်အတွက် မဖြစ်မနေ အသက်ဖြင့် နှလုံးသားဖြင့်(ကာယ၊ဉာဏ်)ဖြင့် ကြိုးစားရပေမည်။

ထိုမှသာ တရားမွ်တပြီး ကျော်သား ရင့်သား မခွဲခြားသည့် နိုင်ငံ၊ မြို့၊ ရပ်ရွာ ရပ်ကွက် ၊မိသားစု တည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် တမန်တော်မြတ် မိုဟမ္မဒ် (ဆ)နှင့် အဲဟ်လေ့ဘိုက် (အ.စ) ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ဆက်လက်ပြီး အကောင်ထည်ဖော် နိုင် ထိန်းသိမ်း နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ထို့ပြင် အစ္စလာမ် ရန်သူများ ၏ အန္တရာယ် အသယ်သယ်နှင့် တိုက်ခိုက်မှီးစုံကိုလည်း ခုခံ ကာကွယ် နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးများ

۱. قرآن کریم.

۲. کلینی، محمد بن یعقوب، الکافی، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۳ش.

۳. مکارم شیرازی، اهداف قیام حسینی ،انتشارات امام علی بن ابی طالب (ع) ، قم ،۱۳۹۱ ش.

۴. معین ، ،فرهنگ فارسی معین ،انتشارات فرهنگ نما , کتاب آراد ،۱۳۸۷.

۵. مجلسی ،محمد باقر ،بحارالانوار، بیروت، بی نا،موسسة الوفاء.